

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 19 april 2026: 'Geef me de ruimte'

De afgelopen maanden volgden we de geschiedenis van God met aartsvader Abraham. In de weken tot aan de zomer kijken we naar de hoofdstukken 25 tot en met 50, het slot van Genesis. Daarmee duiken we in de geschiedenis van Abrahams nakomelingen Isaak, Jakob en Jozef.

*****

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. Zelf ontdekken

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. Aanvullende teksten en suggesties

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 26:1-22 (NBV21)

¹ Toen brak er in het land hongersnood uit (een andere dan de hongersnood die er vroeger was geweest, in de tijd van Abraham), en daarom ging Isaak naar Gerar, de stad van Abimelech, de koning van de Filistijnen.² Daar verscheen de HEER aan hem en zei: 'Reis niet

verder naar Egypte maar blijf hier wonen, in het land dat Ik je aanwijs.
³ Vestig je als vreemdeling in dit land, Ik zal je terzijde staan en je zegenen: Ik zal dit hele gebied aan jou en je nakomelingen geven en zo de eed gestand doen die Ik je vader Abraham heb gezworen. ⁴ Ik zal je zo veel nakomelingen geven als er sterren aan de hemel zijn en dit hele gebied aan hen geven, en dankzij jouw nakomelingen zullen alle volken op aarde zich gezegend noemen. ⁵ Want Abraham heeft naar Mij geluisterd en zich gehouden aan wat Ik hem opdroeg, aan mijn geboden, voorschriften en regels.’ ⁶ Dus bleef Isaak in Gerar wonen.

⁷ Toen de inwoners van die stad hem vragen stelden over zijn vrouw, zei hij dat ze zijn zus was. Hij durfde niet te zeggen dat ze zijn vrouw was, want hij dacht: Ze zouden me hier weleens kunnen vermoorden om Rebekka, omdat ze zo mooi is. ⁸ Maar toen hij daar al geruime tijd woonde, zag Abimelech, de koning van de Filistijnen, tot zijn verbazing vanuit zijn venster hoe Isaak Rebekka aan het liefkozen was. ⁹ Abimelech ontbood Isaak en zei: ‘Wat zie ik nu! Ze is uw vrouw! Hoe hebt u dan kunnen zeggen dat ze uw zus is?’ Isaak antwoordde: ‘Ik dacht: Zo kan ik voorkomen dat ik om haar mijn leven verlies.’ ¹⁰ Maar Abimelech zei: ‘Wat hebt u ons aangedaan! Er had nu gemakkelijk iemand van mijn volk met uw vrouw kunnen slapen, en dan zouden wij door uw toedoen schuldig zijn geweest.’ ¹¹ Daarop waarschuwde hij het hele volk: ‘Wie deze man of zijn vrouw ook maar met één vinger aanraakt, zal ter dood gebracht worden.’

¹² Isaak zaaide in dat land en hij oogstte nog hetzelfde jaar honderdvoudig, want de HEER zegende hem. ¹³ Hij werd rijker en rijker, schatrijk werd hij: ¹⁴ hij bezat grote kudden schapen, geiten en runderen en een groot aantal slaven en slavinnen. De Filistijnen werden jaloers op hem, ¹⁵ en daarom maakten ze alle putten die de knechten van zijn vader Abraham indertijd hadden gegraven onbruikbaar door ze vol te gooien met aarde. ¹⁶ Het kwam zover dat Abimelech tegen Isaak zei: ‘U kunt maar beter bij ons weggaan, u bent veel te machtig voor ons geworden.’ ¹⁷ Toen vertrok Isaak en hij sloeg zijn tenten op in het dal van Gerar, en daar bleef hij wonen.

¹⁸ De waterputten die in de tijd van zijn vader Abraham waren gegraven en die de Filistijnen na Abrahams dood hadden dichtgegooid, groef Isaak weer open, en hij gaf ze dezelfde namen als zijn vader ze had gegeven. ¹⁹ Ook Isaaks knechten gingen in het dal aan het graven en zij troffen er een bron met helder water aan. ²⁰ Maar de herders uit Gerar maakten ruzie met Isaaks herders. ‘Dat water is van ons,’ zeiden ze. Omdat hij daarover onenigheid met hen had gekregen, noemde hij die bron Esek. ²¹ Toen groeven ze een andere put en ook daarover kregen ze ruzie; hij noemde hem daarom Sitna. ²² Daarna trok hij verder, en weer groef hij een put. Hierover ontstond geen onenigheid. Hij noemde hem Rechobot, ‘want,’ zei hij, ‘nu heeft de HEER ons ruimte gegeven in dit land en kunnen wij ons uitbreiden.’

2. Aanvullende teksten en suggesties

Deuteronomium 5:33

Volg steeds de weg die Hij u heeft geweest, dan zult u in leven blijven; het zal u goed gaan en u zult lang wonen in het land dat u in bezit krijgt.

2 Tessalonicenzen 5:24

Hij die u roept is trouw en komt zijn belofte na.

Numeri 23:19

God is geen mens, dat Hij zijn woord zou breken of terug zou komen op zijn besluit. Zou Hij beloven en niet vervullen, zijn woord geven en het niet gestand doen?

Spreuken 14:30

Een tevreden geest geeft een goede gezondheid, jaloezie knaagt aan je botten.

Spreuken 27:4

Woede is wreed, razernij is als een stortvloed, maar wie is tegen jaloezie bestand?

Suggestie 1

Lees vers 3 tot 5 nog eens. Waarom zou God de belofte die Hij aan Abraham had gedaan bij Isaak herhalen?

Suggestie 2

Lees vers 18 tot 22 nog eens. Isaak kiest ervoor om de minste te zijn. Wat vind je van zijn houding? Zou jij ook zo kunnen of willen reageren?

Suggestie 3

De Filistijnen werden jaloers op de rijkdom van Isaak. Heb jij wel eens last van jaloezie? Hoe ga je daar mee om?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Bij het lezen van dit tekstgedeelte zou je bijna in de war raken. Dit heb ik toch al gelezen? Nee, het is toch een nieuw verhaal, maar wel een die heel veel lijkt op de avonturen van Abraham. Een hongersnood, vertrek richting Egypte, de hoofdpersoon die zegt dat zijn knappe vrouw zijn zus is, een koning met dezelfde naam die verstandiger handelt dan de hoofdpersoon en ook weer ruzie over bronnen.

Ook Isaak heeft er moeite mee om God volledig te vertrouwen. Zodra er zich een hongersnood aandient, vertrekt Isaak, net als jaren eerder zijn vader Abraham, met zijn hele gevolg richting Egypte. Daarbij lijkt het er sterk op dat hij vergeet om dit voor te leggen aan God.

Vraag 1

Herken je deze reactie ook bij jezelf? Eerst zelf een oplossing gaan verzinnen voordat je het in gebed brengt? Waarom is het soms toch zo moeilijk om God gewoon te vertrouwen? Hoe zou je daar verandering in kunnen brengen?

Isaak was, evenals Abraham, iemand met veel vee. Dat houdt automatisch in dat je veel op doorreis bent omdat je steeds op zoek moet naar 'grazige weiden'. Nu lijkt Isaak zich hier bij de Filistijnen te gaan vestigen want hij gaat zaaien en oogsten. Toch zegent God hem overvloedig met een honderdvoudige oogst.

Vraag 2

Waarom zou God Isaak zo uitbundig zegenen? Alleen om hem zo rijk te maken? Of misschien ook omdat de Filistijnen dan jaloers zouden worden en hem weg wilden hebben zodat hij weer terug zou gaan naar het beloofde land?

Als Isaak vertrekt, komt hij niet veel verder dan het dal van Gerar.

Daar ontstaat vervolgens ruzie om waterputten.

De eerste put noemt hij Sitna, wat *tegenstand* of *vijandschap* betekent.

De tweede put noemt hij Esek. Dat betekent *twist* of *ruzie*. Vervolgens trekt hij verder en graaft weer een put.

Ditmaal is er geen gedoe. Daarom noemt hij deze put Rechobot, wat *ruimte* betekent.

Vraag 3

Isaak neemt, min of meer gedwongen door de omstandigheden, afstand van de Filistijnen en ervaart dan ruimte. Heb jij wel eens afstand genomen van een bepaalde situatie of van mensen die geen goede invloed op je hadden? Welke gevolgen heeft dat gehad?

